

Ukázka: "Pouze nevím" (1)

ZENOVÉHO MISTRA SEUNG SAHN

Mluvíš o své rodině a o svatbě.

Oba jste s Peterem již silní zenoví studenti. Ale zenová mysl, to není zenová mysl. Jinak řečeno: jsi-li připoutaná k zenové mysli, máš problém a tvoje cesta je velmi úzká. Správná zenová mysl znamená dokázat zenovou mysl odhodit. Pouze udržovat otázku: „Jak nejlépe pomoci druhým lidem?“ Je-li vaše svatba jen pro vás dva, pak se pouze držíte své představy – právě tak, jako se vaše matka drží té svojí. Ale dokážete-li udržet mysl „Naše svatba je pro všechny lidské bytosti“, je to již mysl za časem a prostorem, životem a smrtí, dobrem a zlem, za mám a nemám rád.

Rodiče chtějí civilní obřad koncem března. Jestli to bude před obřadem buddhistickým, nebo až po něm, na tom nezáleží. Co je ze všeho nejdůležitější – jak udržíš v každém okamžiku mysl „právě teď“? To je velmi důležité. Když dokážeme udržet mysl „právě teď“, dokážeme také udržet svou správnou situaci a okamžik za okamžikem pomáhat ostatním. To je to, čemu říkáme velká láska, velký soucit a velká cesta bódhisattvy.

– Přeložil Jirka Lnenicka

Ukázka: "Pouze nevím" (2)

ZENOVÉHO MISTRA SEUNG SAHN

Společná praxe a cvičení o samotě

New York, 26. června 1978

Drahý Soen Sa Nime Seung Sahne,

děkuji za dopis a obrázek Kwan Seum Bosal. Děkuji Vám i za Vaši péči o mě.

Omlouvám se, že Vás okrádám o čas, ale ráda bych Vám něco vysvětlila. Když jsem cvičila v jiném zenovém centru, trošku jsem vyváděla a byla příčinou mnoha zmatků a potíží. Minulý týden jsem byla v domě Boba na Long Island a opět jsem zjistila, že cvičení s druhými lidmi je pro mě velice obtížné. Jako bych bojovala s nějakou bariérou. Ve společnosti jiných lidí se chovám podivně, nedokáži se chovat přiměřeně a dožadují se spousty pozornosti. Víím, že tím druhé lidi obtěžuji. Nechci to dělat, ale také nejsem schopna se ovládnout.

Vy říkáte, že cvičení s druhými mi pomůže od zlé karmy, ale já mám pocit, že beru daleko víc než dávám, že se stávám pro ostatní břemenem. A to bych nerada. Proto tedy žiji a cvičím o samotě. Je to velmi důležité pro mou duševní rovnováhu.

George, můj učitel Dharmy, řekl, že nikdo z nás není jiný než ti druzí, zvláště pokud se týká dobroty nebo zloby, ale já se opravdu cítím jiná než ostatní. Je to divné. Sama tomu nerozumím a je mi to líto. Cítím ale, že musím pokračovat ve cvičení sama.

Děkuji za Váš zájem. Upřímně, Gail

6. července 1978

Drahá Gail,

děkuji za dopis. Jak se máš?

Četl jsem Tvůj dopis. Znáím tenhle druh uvažování. Nejsi jediná osoba na světě s touto karmou, mnoho žáků raději cvičí o samotě. Není to ani špatné, ani dobré - lepší než nic. Jenže když cvičíš sama, praxe se neprohlubuje, postupně

ztrácíš kontrolu a nadhled nad svými názory, postoji a situacemi a Tvé myšlení sílí. Ty sama si toho vůbec nemusíš být vědoma. Když cvičíš s druhými, Tvá karma se jasně objeví, a právě když ji vidíš, můžeš ji svým cvičením vymazávat. Zen je vlastně nepřipoutáním k ničemu. Když se čehokoliv držíš, cokoliv vytváříš, když jsi k čemukoliv připoutána, už necvičíš zen. Pokud takhle cvičíš zen, nikdy nedosáhneš osvícení a neporozumíš svému pravému já, i když se o to budeš pokoušet celý život. Je tedy velmi důležité odložit pocity a myšlenky. Kdo jsi? Když nevíš, pokračuj pouze "nevím."

Pořád posuzuješ, posuzuješ a zase posuzuješ - moje pocity, něčí pocity, má mysl, něčí porozumění a tak si vytváříš nové a nové problémy. Říkáš, že nemůžeš pomoci ostatním, a jsi pro ně břemenem. Nestarej se o ostatní. Když s nimi společně cvičíš, všechny Tvé dobré i špatné činy již samy o sobě pomáhají. Říkáme tomu společná akce.

Společná akce je jako mytí brambor. Lidé v Koreji, místo aby loupali brambory jednu po druhé, nasypou je všechny do jednoho velkého kotle a šfouchají do nich, takže brambory na sebe narážejí a rychleji se zbaví nečistoty. Když čistíš jednu bramboru po druhé, trvá to příliš dlouho. Jsou-li všechny pohromadě, čistí jedna druhou.

Naše praxe klanění se, zpěvu, společného sezení a žití je také takové společné čištění se jeden o druhého. Někdy jsi ráno unavena a nechce se Ti z postele, jindy by ses raději dívala na televizi, ale když žiješ v zenovém centru, musíš praktikovat s ostatními. Musíš odložit své pocity a prostě se zvednout a jít cvičit. Přestáváš tak být špatnou karmou touhy, zloby a ignorance.

Někdy bys na ostatní nejraději zakřičela: "Nechci se klanět!" nebo "Takhle unavená nemůžu ještě vařit!" ale brzy zjistíš, že bys vlastně křičela sama na sebe a svou zlou karmu. Jsi-li sama, je snadné držet si své názory. Žiješ-li odděleně od druhých, Tvé myšlení sílí a sílí, mysl je stále užší a těsnější, má mnoho zdi.

Zen znamená sjednocení vnějšku a vnitřku. V každé chvíli a v každé situaci sjednocení Tebe a správného postoje. Když praktikuješ s ostatními, každý Ti pomáhá tuto situaci vidět. Život se tak stane jednoduchým a srozumitelným, zdi myšlení jsou tenčí a brzy zmizí docela. Pak dokážeš správně slyšet a vidět, všechno je pravdou - takové, jaké to je. Když je někdo šťastný, jsi šťastná s ním. Když je někdo smutný, cítíš jeho smutek a pomůžeš mu. Tomu se říká svoboda, velká láska, velký soucit a velká cesta bódhisattvy.

Když cvičíš sama, vytváříš své vlastní zdi. Kdy už konečně ze svých těsných zdí vyjdeš? Tenhle vesmír je nekonečně široký, nekonečný v čase i prostoru, tak si nevytvářej svůj vesmír a svůj čas. Odhod' to "já, můj, mě." Znovu a znovu zkoušej. To je velmi důležité. Napoprvé je to velice těžké, ale když neposuzuješ svou mysl, pocity a porozumění, nemáš žádné problémy. Myšlení přichází a odchází, tak aťsi.

Až budeš správně praktikovat a budeš silnější, mohou sílit i Tví démoni. Bude-li těžké cvičit společně s ostatními, znamená to, že Tvá Dharma i karma jsou

velmi silné. Tehdy nezbývá než pokračovat přímo - "nevím," a na nic se neohlížet.

Pak zvítězíš a problémy zmizí. Jestliže ale démoni budou silnější než Tvá Dharma, pak Tvá ohlížející se mysl zeslábne a můžeš se i zbláznit. Musíš znovu a znovu zkoušet "nevím," a udržíš-li si tuto zkoušejí mysl, staneš se silnou ženou.

Doufám, že budeš pokračovat stále kupředu "nevím," odhodíš své pocity, dosáhneš osvícení a zachráníš všechny bytosti před utrpením.

Tvůj v Dharmě, S. S.

– Přeložil Jan Komrska

Copyright © 2009 Kwan Um School of Zen